

თავი 9

ინტელექტუალური საკუთრების უფლებები

ნაწილი 1

ზოგადი დებულებები

მუხლი 150

მიზნები

წინამდებარე თავის მიზნებია:

- (a) ინოვაციური და შემოქმედებითი პროდუქტების წარმოებისა და კომერციალიზაციის ხელშეწყობა მხარეებს შორის, და
- (b) ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების დაცვისა და აღსრულების ადეკვატური და ეფექტიანი დონის მიღწევა.

მუხლი 151

ვალდებულებების არსი და ფარგლები

1. მხარეებმა უნდა უზრუნველყონ ინტელექტუალური საკუთრების სფეროში დადებული იმ საერთაშორისო შეთანხმებების ადეკვატური და ეფექტიანი განხორციელება, რომლის ხელმომწერებიც თავად არიან და რომლებიც მოიცავს ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის შეთანხმებას ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების ვაჭრობასთან დაკავშირებული ასპექტების შესახებ (TRIPS შეთანხმება). წინამდებარე თავის მოთხოვნები უნდა ავსებდეს და დამატებით აკონკრეტებდეს TRIPS-ის შეთანხმებით და ინტელექტუალური საკუთრების სფეროში არსებული სხვა საერთაშორისო შეთანხმებებით განსაზღვრულ მხარეების უფლებებსა და ვალდებულებებს.
2. წინამდებარე შეთანხმების მიზნებისთვის, „ინტელექტუალური საკუთრება“ ეხება ინტელექტუალური საკუთრების მინიმუმ ყველა იმ კატეგორიას, რომელზეც ვრცელდება წინამდებარე შეთანხმების 153 - 189 მუხლები.
3. ინტელექტუალური საკუთრების დაცვა მოიცავს არაკეთილსინდისიერი კონკურენციისგან დაცვას, როგორც ეს სამრეწველო საკუთრების დაცვის პარიზის კონვენციის (1967) 10*bis* მუხლითაა დარეგულირებული (პარიზის კონვენცია).

მუხლი 152

უფლებების ამოწურვა

თითოეულმა მხარემ უნდა უზრუნველყოს ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების ამოწურვის ადგილობრივი ან რეგიონული რეჟიმი.

ნაწილი 2

ინტელექტუალური საკუთრების უფლებებთან დაკავშირებული სტანდარტები

ქვენაწილი 1

საავტორო და მომიჯნავე უფლებები

მუხლი 153

დაცვის მინიჭება

მხარეები განამტკიცებენ მათ მიერ ნაკისრ ვალდებულებას ქვემოთ ჩამოთვლილთან დაკავშირებით:

- (a) ლიტერატურის და ხელოვნების ნაწარმოებთა დაცვის შესახებ ბერნის კონვენციით გათვალისწინებულ უფლებებზე და მოვალეობებზე (ბერნის კონვენცია);
- (b) შემსრულებლების, ფონოგრამების დამამზადებლების და მაუწყებლობის ორგანიზაციების უფლებათა დაცვის შესახებ რომის კონვენციაზე (1961);
- (c) TRIPS შეთანხმებაზე;
- (d) ინტელექტუალური საკუთრების მსოფლიო ორგანიზაციის ხელშეკრულებაზე საავტორო უფლებების შესახებ;
- (e) ინტელექტუალური საკუთრების მსოფლიო ორგანიზაციის ხელშეკრულებაზე შესრულებებისა და ფონოგრამების შესახებ.

მუხლი 154

ავტორები

მხარეები ანიჭებენ ავტორებს განსაკუთრებულ უფლებას ნება დართონ ან აკრძალონ:

- (a) მათი ნაწარმოების პირდაპირი ან არაპირდაპირი, დროებითი ან მუდმივი რეპროდუცირება ნებისმიერი საშუალებითა და ფორმით, მთლიანად ან ნაწილობრივ;
- (b) ნებისმიერი ფორმით მათი ნაწარმოების ორიგინალის ან ასლის საზოგადოებაში გავრცელება გაყიდვის ან სხვა გზით;
- (c) მათი ნაწარმოების ნებისმიერი საჯარო შესრულება სადენიანი ან უსადენო კავშირგაბმულობის საშუალებით მათ შორის იმგვარად, რომ ის ხელმისაწვდომი იყოს საზოგადოების წევრებისთვის მათ მიერ არჩეულ დროს და ადგილიდან.

მუხლი 155

შემსრულებლები

მხარეები ანიჭებენ შემსრულებლებს განსაკუთრებულ უფლებას:

- (a) ნება დართონ ან აკრძალონ მათი შესრულების ჩაწერა (ფიქსაცია)¹;
- (b) ნება დართონ ან აკრძალონ მათი შესრულების ჩანაწერის პირდაპირი ან არაპირდაპირი, დროებითი ან მუდმივი, ნებისმიერი საშუალებითა და ფორმით მთლიანი ან ნაწილობრივი რეპროდუცირება;
- (c) საზოგადოებისთვის ხელმისაწვდომი გახადონ მათი შესრულების ჩანაწერი გაყიდვის ან საკუთრების სხვა ფორმით გადაცემის გზით;
- (d) ნება დართონ ან აკრძალონ მათი შესრულების ჩანაწერის გადაცემა სადენიანი ან უსადენო კავშირგაბმულობის მეშვეობით, ისე, რომ ის ხელმისაწვდომი იყოს საზოგადოების წევრებისთვის მათ მიერ არჩეულ დროს და ადგილიდან;
- (e) ნება დართონ ან აკრძალონ მათი შესრულების გადაცემა უკაბელო საშუალებებით და საზოგადოებისთვის მიწოდება გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მოცემული შესრულება წარმოადგენს ეთერში ადრე გადაცემულ ან ჩაწერილ შესრულებას.

---

¹ ამ თავის მიზნებისთვის „ჩაწერა“ (ფიქსაცია) გულისხმობს ხმის ან/და გამოსახულების ფიქსირებას რაიმე ობიექტური ფორმით, რაც ტექნიკური მოწყობილობების გამოყენებით მათი აღქმის, რეპროდუცირების ან გადაცემის საშუალებას იძლევა.

მუხლი 156

ფონოგრამების დამამზადებლები

თითოეული მხარე ანიჭებს ფონოგრამების დამამზადებლებს განსაკუთრებულ უფლებას:

- (a) ნება დართონ ან აკრძალონ მათი ფონოგრამების პირდაპირი ან არაპირდაპირი, დროებითი ან მუდმივი, ნებისმიერი საშუალებითა და ფორმით, მთლიანი ან ნაწილობრივი რეპროდუცირება;
- (b) საზოგადოებისთვის ხელმისაწვდომი გახადონ მათი ფონოგრამები, მათ შორის ფონოგრამის ასლები, გაყიდვის ან საკუთრების სხვა ფორმით გადაცემის გზით;
- (c) ნება დართონ ან აკრძალონ მათი ფონოგრამის გადაცემა სადენიანი ან უსადენო კავშირგაბმულობის საშუალებით ისე, რომ ის ხელმისაწვდომი იყოს საზოგადოების წევრებისთვის მათ მიერ არჩეულ დროს და ადგილიდან.

მუხლი 157

მაუწყებლობის ორგანიზაციები

თითოეული მხარე ანიჭებს მაუწყებლობის ორგანიზაციას განსაკუთრებულ უფლებას ნება დართოს ან აკრძალოს:

- (a) მათი გადაცემის ჩაწერა;
- (b) მათი გადაცემის ჩანაწერის რეპროდუცირება;
- (c) მათი გადაცემის ჩანაწერის საზოგადოებისთვის ხელმისაწვდომობა სადენიანი ან უსადენო კავშირგაბმულობის საშუალებით,
- (d) მათი გადაცემის ხელახალი გადაცემა უსადენო საშუალებებით და ასევე საჯარო გადაცემა ადგილებში, სადაც შესვლა ფასიანია.

მუხლი 158

მაუწყებლობა და საზოგადოებისთვის მიწოდება

1. თითოეული მხარე ადგენს უფლებას იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იქნას მომხმარებლის მიერ სათანადო ერთჯერადი ჰონორარის გადახდა, თუ მოგების მიღების მიზნით გამოცემული ფონოგრამა ან ასეთ ფონოგრამაზე ჩაწერილი ნაწარმოები გამოიყენება ეთერში გადასაცემად უსადენო კავშირგაბმულობის მეშვეობით ან საჯარო გადაცემის ნებისმიერი სახით და ამასთან, უზრუნველყოფილი იქნას აღნიშნული ჰონორარის განაწილება შესაბამის შემსრულებლებსა და ფონოგრამის დამამზადებლებს შორის.

2. თითოეული მხარე უფლებამოსილია, შემსრულებლებსა და ფონოგრამის დამამზადებლებს შორის შეთანხმების არარსებობის შემთხვევაში დაადგინოს მათ შორის ჰონორარის განაწილების პირობები.

მუხლი 159

დაცვის ვადა

1. ლიტერატურის და ხელოვნების ნაწარმოების ავტორის უფლებები ბერნის კონვენციის მე-2 მუხლის თანახმად მოქმედებს ავტორის სიცოცხლეში და მისი გარდაცვალებიდან 70 წლის შემდეგ მიუხედავად იმისა, თუ როდის გახდა კანონიერად ნაწარმოები საზოგადოებისთვის ხელმისაწვდომი.
2. ტექსტის მქონე მუსიკალური ნაწარმოების დაცვის მოქმედების ვადა იწურება ავტორთაგან უკანასკნელი ავტორის გარდაცვალებიდან 70 წლის შემდეგ მიუხედავად იმისა, არიან თუ არა ეს პირები მითითებული თანაავტორებად; ეს პირები არიან: ტექსტის ავტორი და მუსიკალური ნაწარმოების ავტორი თუ ორივეს წვლილი მიმართული იყო მოცემული ტექსტიანი მუსიკალური კომპოზიციის შესაქმნელად.
3. შემსრულებლის უფლება იწურება შესრულების თარიღიდან არანაკლებ 50 წლის გასვლის შემდეგ, თუმცა:
  - (a) თუ ამ ვადაში შესრულების ჩანაწერი, არა ფონოგრამის სახით, გამოცემის ან საზოგადოებისთვის მიწოდების გზით კანონიერად ხელმისაწვდომი გახდა, უფლებები იწურება აღნიშნული ფაქტებიდან ერთ-ერთის პირველად დადგომიდან 50 წლის შემდეგ,
  - (b) თუ ამ ვადაში ფონოგრამაზე ჩაწერილი შესრულება გამოცემის ან საზოგადოებისათვის მიწოდების გზით კანონიერად ხელმისაწვდომი გახდა, უფლებები იწურება აღნიშნული ფაქტებიდან ერთ-ერთის პირველად დადგომიდან 70 წლის შემდეგ.
4. ფონოგრამის დამამზადებლის უფლებები იწურება ჩაწერიდან არანაკლებ 50 წლის შემდეგ, თუმცა:
  - (a) თუ ამ ვადაში ფონოგრამა გამოცემის ან საზოგადოებისათვის მიწოდების გზით კანონიერად ხელმისაწვდომი გახდა, აღნიშნული უფლებები იწურება პირველი კანონიერი გამოცემიდან არანაკლებ 70 წლის შემდეგ. თუ ზემოთ მითითებულ ვადაში არ მომხდარა კანონიერი გამოცემა და თუ ამ ვადაში ფონოგრამა კანონიერად იქნა მიწოდებული საზოგადოებისათვის, აღნიშნული უფლებები იწურება პირველად საჯარო გაცნობის თარიღიდან არანაკლებ 70 წლის შემდეგ;
  - (b) თუ ფონოგრამის მართლზომიერად გამოცემის ან საზოგადოებისთვის მიწოდებიდან 50 წლის შემდეგ, ფონოგრამის დამამზადებელი გასაყიდად არ სთავაზობს ფონოგრამის ასლების საკმარის რაოდენობას ან არ ხდის მას საზოგადოებისათვის ხელმისაწვდომს,

შემსრულებელმა შეიძლება შეწყვიტოს ხელშეკრულება, რომლის ძალითაც მან გადასცა მისი შესრულების ჩანაწერზე უფლებები ფონოგრამის დამამზადებელს.

5. მაუწყებლობის ორგანიზაციების უფლებები იწურება მაუწყებლობის პირველად გადაცემიდან არანაკლებ 50 წლის შემდეგ, მიუხედავად იმისა, გადაცემა ხდება სადენით თუ უსადენო გზით, საკაბელო ან სატელიტური კავშირის ჩათვლით.
6. ამ მუხლით გათვალისწინებული ვადების ათვლა იწყება იმ წელიწადის შემდგომი წლის პირველი იანვრიდან, როდესაც დადგა იურიდიული ფაქტი, რომელიც მოცემული ვადების ათვლის დაწყების საფუძველია.

მუხლი 160

ტექნოლოგიური საშუალებების დაცვა

1. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს შესაბამის სამართლებრივ დაცვას ნებისმიერი ეფექტური ტექნოლოგიური საშუალებების გვერდის ავლის წინააღმდეგ, რომელსაც პირი ახორციელებს განზრახ ან გაუფრთხილებლად, და მისი ქმედება ემსახურება ზემოაღნიშნულ მიზანს.
2. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს შესაბამის სამართლებრივ დაცვას შემოსავლების მიღების მიზნით იმ მოწყობილობის, პროდუქტის ან კომპონენტის დამზადების, იმპორტის, გავრცელების, გაყიდვის, გაქირავების, გაყიდვის ან გაქირავების მიზნით რეკლამირების, შენახვის, ან მომსახურების გაწევის წინააღმდეგ, რომელიც:
  - (a) წახალისებულია, რეკლამირებულია ან ბაზარზეა შეთავაზებული ნებისმიერი ეფექტური ტექნოლოგიური საშუალებების გვერდის ავლის მიზნით;
  - (b) გააჩნია მხოლოდ შეზღუდული კომერციული მნიშვნელობა ან გამოყენება, გარდა ნებისმიერი ეფექტური ტექნოლოგიური საშუალებების გვერდის ავლის მიზნებისა; ან
  - (a) შექმნილია, წარმოებულია, გადაკეთებულია ან განკუთვნილია ნებისმიერი ეფექტური ტექნოლოგიური საშუალებების გვერდის ავლის მიზნით.
3. წინამდებარე შეთანხმების მიზნებისთვის ტერმინი „ტექნოლოგიური საშუალებები“ გულისხმობს ნებისმიერ ტექნოლოგიას, მოწყობილობას ან კომპონენტს, რომელთა ნორმალურად ფუნქციონირების დროს აღკვეთილია ან იზღუდება მოქმედებები ნაწარმოებებთან ან სხვა ობიექტებთან მიმართებაში, რომლებიც ადგილობრივი კანონმდებლობით არ არის ნებადართული ნებისმიერი საავტორო ან მომიჯნავე უფლებების მფლობელის მიერ. ტექნოლოგიური საშუალება ქმედითად ჩაითვლება, თუ დაცული ნაწარმოების ან სხვა ობიექტის გამოყენებისას უფლებათა მფლობელი მასთან წვდომას აკონტროლებს იმ დაცვითი პროცესების მეშვეობით (დაშიფრვის, კოდირების, კოპირების შეზღუდვისა და სხვა გზით), რომლებიც ემსახურება დაცვის მიზანს.

მუხლი 161

უფლებების მართვის ინფორმაციის დაცვა

1. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს შესაბამის სამართლებრივ დაცვას ნებისმიერი პირისგან, რომელიც ნებართვის გარეშე განზრახ ახორციელებს ნებისმიერ შემდეგ ქმედებას:

(a) ნებისმიერი ელექტრონული უფლებების მართვის ინფორმაციის წაშლა ან შეცვლა; ან

(b) წინამდებარე შეთანხმებით დაცული ნაწარმოების ან სხვა ობიექტის გავრცელება, გავრცელების მიზნით იმპორტი, მაუწყებლობა, საჯარო გადაცემა ან საზოგადოებისთვის ხელმისაწვდომად ქცევა, საიდანაც ელექტრონული უფლებების მართვის ინფორმაცია უნებართვოდ არის წაშლილი ან შეცვლილი,

როდესაც ასეთმა პირმა იცოდა ან სათანადო საფუძველი ჰქონდა სცოდნოდა, რომ ეს ქმედება იწვევს, შესაძლებელს ხდის, ხელს უწყობს, ან მალავს ადგილობრივი კანონმდებლობით დადგენილ ნებისმიერ საავტორო ან მომიჯნავე უფლებათა დარღვევას.

2. წინამდებარე თავის მიზნებისთვის ტერმინი „უფლებების მართვის ინფორმაცია“ გულისხმობს უფლებათა მფლობელების მიერ მიწოდებულ ნებისმიერ ინფორმაციას, რომლის საშუალებით ხორციელდება ამ თავით განსაზღვრული ნაწარმოების ან სხვა ობიექტის ავტორის ან სხვა უფლებათა მფლობელის იდენტიფიცირება, ან ინფორმაციას ნაწარმოების სხვა ობიექტის გამოყენების პირობების შესახებ, აგრეთვე ნებისმიერი ციფრები და კოდები, რომლებშიც მოცემულია ასეთი ინფორმაცია. პირველი პუნქტი გამოიყენება იმ შემთხვევებში, როდესაც ამ ინფორმაციის ნებისმიერი ელემენტი აღნიშნულია ნაწარმოების ან ამ თავით დაცული სხვა ობიექტის ასლზე ან ჩნდება მისი საჯარო გაცნობის დროს.

მუხლი 162

გამონაკლისები და შეზღუდვები

1. თითოეული მხარე უფლებამოსილია მხარეთა მიერ ხელმოწერილი კონვენციების და საერთაშორისო ხელშეკრულებების შესაბამისად დაადგინოს შეზღუდვები ან გამონაკლისები ამ შეთანხმების 154–159 მუხლებით გათვალისწინებულ უფლებებთან დაკავშირებით მხოლოდ გარკვეულ, განსაკუთრებულ შემთხვევებში იმ პირობით, რომ ასეთი შეზღუდვები ხელს არ შეუშლის ნაწარმოების ნორმალურ გამოყენებას და უსაფუძვლოდ არ შელახავს უფლებების მფლობელთა კანონიერ ინტერესებს.
2. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს ამ შეთანხმების 155–158 მუხლებით გათვალისწინებული დროებითი რეპროდუცირების განხორციელებას, რომელიც არის დროებითი და შემთხვევითი ქმედება, წარმოადგენს ტექნიკური პროცესის აუცილებელ

და მნიშვნელოვან ნაწილს და მისი ერთადერთი მიზანია:

- (a) მესამე პირებს შორის შუალედური გამოყენებისას ქსელში გადაცემა, ან
- (b) კანონიერი გამოყენება ნაწარმოების ან სხვა ობიექტისა, რომელსაც არ აქვს დამოუკიდებელი კომერციული მნიშვნელობა და რომელზეც არ ვრცელდება ამ შეთანხმების 155-158 მუხლებით დადგენილი რეპროდუცირების უფლება.

მუხლი 163

ავტორების უფლება სახვითი ხელოვნების ნაწარმოების ხელახალი გაყიდვისას

1. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს ხელოვნების ნაწარმოების ორიგინალის ავტორის სასარგებლოდ ხელახალი გაყიდვის უფლების ხელშეუვალ უფლებად განსაზღვრას, რომელიც არ შეიძლება იქნას გასხვისებული, თუნდაც წინასწარ, იმისათვის, რომ ავტორის მიერ ნაწარმოების პირველად გასხვისების შემდეგ, ავტორმა მიიღოს გასაყიდი ფასის შესაბამისი ჰონორარი ნაწარმოების ნებისმიერი ხელახალი გაყიდვისას.
2. პირველ პუნქტში მითითებული უფლება გამოყენებული უნდა იქნას ყველა ხელახალი გაყიდვის შემთხვევაში, რომელშიც ჩართულნი არიან გამყიდველები, მყიდველები, სახელოვნებო ბაზარზე მოქმედი პროფესიონალი შუამავლები, როგორცაა სამხატვრო სალონები, სახვითი ხელოვნების გალერეები და ზოგადად სახვითი ხელოვნების ნაწარმოებების დილერები.
3. თითოეულმა მხარემ შეიძლება დაადგინოს, რომ პირველ პუნქტში მითითებული უფლება არ გავრცელდეს ხელახალი გაყიდვის იმ შემთხვევებზე, სადაც გამყიდველს უშუალოდ ავტორისგან აქვს მიღებული ნაწარმოები ხელახალ გაყიდვამდე სამ წელზე ნაკლები პერიოდით ადრე და ხელახალი გაყიდვის ფასი არ აღემატება გარკვეულ მინიმალურ თანხას.
4. ჰონორარი გადაიხდება გამყიდველის მიერ. თითოეულმა მხარემ შეიძლება დაადგინოს, რომ მე-2 პუნქტში მითითებული ერთ-ერთი ფიზიკური ან იურიდიული პირი, გამყიდველის გარდა, უნდა იყოს ერთპიროვნულად პასუხისმგებელი ან გამყიდველთან ერთად იზიარებდეს ჰონორარის გადახდის ვალდებულებას.
5. დადგენილი სამართლებრივი დაცვა შეიძლება მოთხოვნილი იქნას მხარის მიერ დაშვებულ ფარგლებში იქ, სადაც ეს დაცვა მოითხოვება. ჰონორარის შეგროვების პროცედურა და ოდენობა უნდა განისაზღვროს ადგილობრივი კანონმდებლობით.

მუხლი 164

თანამშრომლობა უფლებების კოლექტიური მართვის დარგში

მხარეები უნდა ესწრაფვოდნენ კოლექტიური მართვის შესაბამის საზოგადოებებთან დიალოგისა და თანამშრომლობისკენ, მხარეთა ტერიტორიებზე ნაწარმოებების და სხვა დაცული ობიექტების ხელმისაწვდომობის ხელშეწყობისა და ასეთი ნაწარმოებებისა და სხვა დაცული ობიექტების გამოყენებისათვის საავტორო ჰონორარების გადარიცხვის მიზნით.

ქვენაწილი 2

სასაქონლო ნიშნები

მუხლი 165

საერთაშორისო შეთანხმებები

მხარეები განამტკიცებენ მათ მიერ აღებულ ვალდებულებას:

- (a) ნიშნების საერთაშორისო რეგისტრაციის შესახებ მადრიდის შეთანხმების ოქმის მიმართ,
- (b) ნიშნების რეგისტრაციისათვის განკუთვნილი საქონლისა და მომსახურების საერთაშორისო კლასიფიკაციის შესახებ ნიცის შეთანხმების მიმართ.

მუხლი 166

რეგისტრაციის პროცედურა

1. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს სასაქონლო ნიშნების რეგისტრაციის სისტემას, რომლის ფარგლებშიც სასაქონლო ნიშნების შესაბამისი უწყების მიერ მიღებული ყოველი საბოლოო უარყოფითი გადაწყვეტილება უნდა იყოს სათანადოდ დასაბუთებული და წერილობით უნდა ეცნობოს განმცხადებელს.
2. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს სასაქონლო ნიშნების განაცხადების გასაჩივრების შესაძლებლობას. ასეთი გასაჩივრების პროცედურები უნდა ეფუძნებოდეს შეჯიბრებითობის პრინციპს.
3. მხარეები უზრუნველყოფენ სასაქონლო ნიშნებზე განაცხადებისა და რეგისტრირებული ნიშნების ელექტრონულ მონაცემთა ბაზის საჯარო ხელმისაწვდომობას.

მუხლი 167

საყოველთაოდ ცნობილი სასაქონლო ნიშნები

თითოეული მხარე ადასრულებს საყოველთაოდ ცნობილი სასაქონლო ნიშნების დაცვას პარიზის კონვენციის *nhis* მუხლისა და TRIPS-ის შეთანხმების მე-16 მუხლის მე-2 და მე-3 პუნქტების შესაბამისად და ამასთან, მას შეუძლია გაითვალისწინოს სამრეწველო საკუთრების დაცვის პარიზის კავშირისა და ინტელექტუალური საკუთრების მსოფლიო ორგანიზაციის (ისმო) გენერალური ასამბლეის მიერ ისმოს წევრი ქვეყნების ოცდამეთოთხმეტე სხდომაზე (1999 წლის სექტემბერი) მიღებული ერთობლივი რეკომენდაცია საყოველთაოდ ცნობილი სასაქონლო ნიშნების დაცვის დებულებებთან დაკავშირებით.

მუხლი 168

სასაქონლო ნიშანზე მინიჭებული უფლებების გამონაკლისები

თითოეული მხარე უზრუნველყოფს შეზღუდული სახის ისეთ გამონაკლისებს სასაქონლო ნიშანზე მინიჭებულ უფლებებზე, როგორცაა აღწერილობითი დასახელებების კეთილსინდისიერი გამოყენება, გეოგრაფიული აღნიშვნების დაცვა 176-ე მუხლის შესაბამისად, ან სხვა შეზღუდული გამონაკლისები იმ პირობით, თუ მხედველობაში იქნება მიღებული სასაქონლო ნიშნის მფლობელისა და მესამე პირთა კანონიერი ინტერესები.

ქვენაწილი 3

გეოგრაფიული აღნიშვნები

მუხლი 169

მოქმედების სფერო

1. წინამდებარე ქვენაწილი არეგულირებს იმ გეოგრაფიული აღნიშვნების აღიარებასა და დაცვას, რომლებიც წარმოშობილია მხარეთა ტერიტორიებიდან.
2. იმისათვის, რომ ერთი ხელშემკვრელი მხარის გეოგრაფიულ აღნიშვნას მიენიჭოს დაცვა მეორე ხელშემკვრელი მხარის მიერ, ის უნდა ფარავდეს ამ შეთანხმების 170-ე მუხლში მითითებული ხელშემკვრელი მხარის კანონმდებლობით განსაზღვრულ პროდუქციას.

მუხლი 170

დადგენილი გეოგრაფიული აღნიშვნები

1. ევროკავშირმა, შეისწავლა რა „საქართველოს კანონი საქონლის ადგილწარმოშობის დასახელებისა და გეოგრაფიული აღნიშვნის შესახებ“ მიღებული 1999 წლის 22 აგვისტოს, ასკვნის, რომ ეს კანონი შეესაბამება ამ შეთანხმების XVII-A დანართში მითითებულ პირობებს.
2. საქართველომ, შეისწავლა რა ევროკავშირის საბჭოს 1991 წლის 10 ივნისის რეგულაცია (EEC) N1601/91, რომელიც ადგენს არომატიზებული ღვინოების, არომატიზებულ ღვინოებზე დაფუძნებული სასმელების და არომატიზებული ღვინოპროდუქტების კოქტილების განსაზღვრის, აღწერის და წარმოდგენის ზოგად წესებს, 2006 წლის 20 მარტის სოფლის მეურნეობისა და სხვა საკვები პროდუქტების გეოგრაფიული აღნიშვნების და ადგილწარმოშობის დაცვის შესახებ ევროკავშირის საბჭოს რეგულაციის (EC) N510/2006, იმპლემენტაციის წესებით, რომელიც შეეხება ევროკავშირში სოფლის მეურნეობისა და სხვა საკვები პროდუქტების გეოგრაფიული აღნიშვნების რეგისტრაციას, კონტროლს და დაცვას, 2007 წლის 22 ოქტომბრის ევროკავშირის საბჭოს რეგულაციის (EC) N1234/2007 II ნაწილის II კარის I თავის I სექცია, რომელიც შეეხება სასოფლო სამეურნეო ბაზრების საერთო მოწყობას და სოფლის მეურნეობის ზოგიერთი პროდუქტის სპეციალურ დებულებებს (ერთიანი ბაზრის ორგანიზების რეგულაცია), ევროპის პარლამენტისა და ევროკავშირის საბჭოს 2008 წლის 15 იანვრის რეგულაცია (EC) N 110/2008, რომელიც შეეხება სპირტიანი სასმელების გეოგრაფიული აღნიშვნების განსაზღვრას, აღწერას, წარმოდგენას, ეტიკეტირებას და დაცვას, ასკვნის, რომ ეს კანონები, წესები და პროცედურები შეესაბამება ამ შეთანხმების XVII-A დანართში მითითებულ პირობებს.
3. საქართველო, დაასრულა რა გასაჩივრების პროცედურა ამ შეთანხმების დანართში XVII-B მითითებული კრიტერიუმების შესაბამისად, შეისწავლა რა ამ შეთანხმების XVII-C დანართში მოცემული ევროკავშირის გეოგრაფიული აღნიშვნებით დაცული სოფლის მეურნეობისა და სხვა საკვები პროდუქტების მონაცემები და ღვინოების, სპირტიანი სასმელებისა და არომატიზებული ღვინოების გეოგრაფიული აღნიშვნები, რომლებიც მოცემულია ამ შეთანხმების XVII-D დანართში, რომლებიც რეგისტრირებულია ევროკავშირის მიერ ამ მუხლის მე-2 პუნქტით განსაზღვრული კანონმდებლობით, იღებს ვალდებულებას, დაიცვას ეს გეოგრაფიული აღნიშვნები წინამდებარე ქვენაწილით განსაზღვრულ დონეზე.
4. ევროკავშირი, დაასრულა რა გასაჩივრების პროცედურა ამ შეთანხმების XVII-B დანართში მითითებული კრიტერიუმების შესაბამისად, შეისწავლა რა საქართველოს გეოგრაფიული აღნიშვნებით დაცული სოფლის მეურნეობისა და სხვა საკვები პროდუქტების მონაცემები, რომლებიც მოცემულია ამ შეთანხმების XVII-C დანართში და ღვინოების, არომატიზებული ღვინოების და სპირტიანი სასმელების გეოგრაფიული აღნიშვნები, რომლებიც მოცემულია ამ შეთანხმების XVII-D დანართში, რომლებიც რეგისტრირებულია საქართველოს მიერ პირველი პუნქტით

განსაზღვრული კანონმდებლობის შესაბამისად, იღებს ვალდებულებას, დაიცვას ეს გეოგრაფიული აღნიშვნები წინამდებარე ქვენაწილით განსაზღვრულ დონეზე.

5. ევროკავშირსა და საქართველოს შორის „სოფლის მეურნეობისა და სხვა საკვები პროდუქტების გეოგრაფიული აღნიშვნების დაცვის შესახებ შეთანხმების“ მე-11 მუხლით შექმნილი ერთობლივი კომიტეტის გადაწყვეტილებები, რომლებიც ეხება ამავე შეთანხმების III და IV დანართების ცვლილებას, რომელიც მიღებულია წინამდებარე შეთანხმების ძალაში შესვლამდე, მიჩნეულ იქნება გეოგრაფიული აღნიშვნების ქვე-კომიტეტის მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებებად, იმავე III და IV დანართებში დამატებული გეოგრაფიული აღნიშვნები კი მიჩნეულ იქნება ამ შეთანხმების XVII-C და XVII-D დანართების ნაწილად. შესაბამისად, მხარეები იცავენ ზემოაღნიშნულ გეოგრაფიულ აღნიშვნებს, როგორც წინამდებარე შეთანხმებით დადგენილ გეოგრაფიულ აღნიშვნებს.

მუხლი 171

ახალი გეოგრაფიული აღნიშვნების დამატება

1. მხარეები თანხმდებიან ამ შეთანხმების XVII-C და XVII-D დანართებში ახალი გეოგრაფიული აღნიშვნების დამატების შესაძლებლობაზე შეთანხმების 179-ე მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული პროცედურის მიხედვით მას შემდეგ, რაც დასრულდება ამ შეთანხმების 170-ე მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტებით გათვალისწინებული გასაჩივრებისა და მონაცემების შესწავლის პროცედურები ორივე მხარისთვის მისაღები შედეგით.
2. მხარე არ არის ვალდებული დაიცვას როგორც გეოგრაფიული აღნიშვნა ის სახელი, რომელიც წინააღმდეგობაში მოდის მცენარის ან ცხოველის ჯიშის სახელთან, რის შედეგადაც, შესაძლოა მომხმარებელს მცდარი წარმოდგენა შეექმნას პროდუქტის ნამდვილი წარმოშობის შესახებ.

მუხლი 172

გეოგრაფიული აღნიშვნების დაცვის ფარგლები

1. ამ შეთანხმების XVII-C და XVII-D დანართებში მოცემული, ასევე, ამ შეთანხმების 171-ე მუხლის შესაბამისად დამატებული გეოგრაფიული აღნიშვნები დაცულია შემდეგი შემთხვევებისაგან:
  - (a) დაცული სახელის ნებისმიერი პირდაპირი ან არაპირდაპირი ფორმით კომერციული გამოყენება;

(i) ისეთ მსგავს პროდუქტებთან მიმართებაში, რომელიც არ შეესაბამება დაცული სახელის მქონე პროდუქტის მონაცემებს,

(ii) თუ ამგვარი გამოყენებით ხდება გეოგრაფიული აღნიშვნის რეპუტაციით სარგებლობა;

(b) ნებისმიერი არასწორი გამოყენება, იმიტაცია ან მიბაძვა² იმ შემთხვევაშიც კი, თუ პროდუქტის ნამდვილი წარმოშობა მითითებულია, ან თუ დაცული სახელი ნათარგმნია ან მას თან ახლავს ისეთი სიტყვები, როგორიცაა “სტილი”, “ტიპი”, “მეთოდი”, “წარმოებული”, “იმიტაცია”, “არომატი”, “მსგავსი” ან მსგავსი სიტყვები;

(c) ნებისმიერი სხვა ყალბი ან შეცდომაში შემყვანი აღნიშვნა პროდუქტის წარმომავლობის, წარმოშობის, სახეობის ან განსაკუთრებული ხარისხის შესახებ, განთავსებული შიდა ან გარე შეფუთვაზე, სარეკლამო მასალაზე ან პროდუქტთან დაკავშირებულ დოკუმენტაციაში და პროდუქტის მოთავსება ისეთ კონტეინერში, რომელმაც შესაძლოა არასწორი შთაბეჭდილება შექმნას მისი წარმოშობის შესახებ;

(d) ნებისმიერი სხვა ქმედება, რამაც შესაძლოა მომხმარებელი შეცდომაში შეიყვანოს პროდუქტის ნამდვილ წარმოშობასთან დაკავშირებით.

2. თუ გეოგრაფიული აღნიშვნები მთლიანად ან ნაწილობრივ წარმოადგენს ომონიმებს, დაცვა გავრცელდება თითოეულ აღნიშვნაზე იმ პირობით, თუ იგი გამოიყენებოდა კეთილსინდისიერად, ადგილობრივი და ტრადიციული გამოყენების წესების და აღრევის რისკის გათვალისწინებით. TRIPS-ის შეთანხმების 23-ე მუხლის მოთხოვნებისთვის ზიანის მიყენების გარეშე ხელშემკვრელი მხარეები ერთობლივად დაადგენენ გამოყენების პრაქტიკულ პირობებს, რომელთა თანახმადაც მოხდება ომონიმური გეოგრაფიული აღნიშვნების ერთმანეთისაგან გარჩევა იმის გათვალისწინებით, რომ ყველა დაინტერესებული მწარმოებელი ჩაყენებული იქნება თანაბარ პირობებში და მომხმარებელი არ იქნება შეცდომაში შეყვანილი. ომონიმური დასახელება, რომელსაც შეცდომაში შეჰყავს მომხმარებელი იმასთან დაკავშირებით, რომ პროდუქტი სხვა ტერიტორიიდან არის წარმოშობილი, არ უნდა დარეგისტრირდეს, მაშინაც კი, თუ ეს დასახელება სწორია და წარმოადგენს პროდუქტის წარმოშობის კონკრეტულ ტერიტორიას, რეგიონს ან ადგილს

3. თუ მხარე მესამე ქვეყანასთან მოლაპარაკებათა კონტექსტში შესთავაზებს მესამე ქვეყნის გეოგრაფიული აღნიშვნის დაცვას და ეს დასახელება მეორე მხარის გეოგრაფიული აღნიშვნის ომონიმურია, ამ უკანასკნელ მხარეს ეცნობება აღნიშნულის შესახებ და მიეცემა

---

² მიბაძვად ჩაითვლება კერძოდ იმ პროდუქტების რაიმე ფორმით გამოყენება, რომლებიც წარმოდგენილია HS-ის (ჰარმონიზებული სისტემა) 20.09 სათაურის ქვეშ თუმცა მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ პროდუქტი წარმოადგენს ამ სისტემის 22.04 სათაურით გათვალისწინებულ ღვინოებს, 22.05 სათაურით გათვალისწინებულ არომატიზებულ ღვინოებს და 22.08 სათაურით გათვალისწინებულ სპირტიან სასმელებს.

თავისი აზრის გამოთქმის შესაძლებლობა მანამ, სანამ აღნიშნულ დასახელებაზე გავრცელდება დაცვა.

4. წინამდებარე ქვენაწილის არც ერთი პუნქტი არ ავალდებულებს მხარეს დაიცვას მეორე მხარის ის გეოგრაფიული აღნიშვნა, რომელიც არ ან აღარ არის დაცული წარმოშობის ქვეყანაში. მხარეები ერთმანეთს შეატყობინებენ, თუ გეოგრაფიულ აღნიშვნას შეუწყდება დაცვა წარმოშობის ქვეყანაში.

მუხლი 173

გეოგრაფიული აღნიშვნების ტრანსკრიპციის დაცვა

1. წინამდებარე ქვენაწილის შესაბამისად დაცული გეოგრაფიული აღნიშვნები, რომლებიც შესრულებულია ქართული ან ისეთი არალათინური ანბანით, რომელიც გამოიყენება ოფიციალურად ევროკავშირის წევრ სახელმწიფოებში, ექვემდებარება დაცვას მათ ლათინურ ტრანსკრიპციასთან ერთად. ეს ტრანსკრიპცია შეიძლება ასევე გამოყენებულ იქნას პროდუქტის ეტიკეტირებისთვის.

2. წინამდებარე ქვენაწილის შესაბამისად დაცული ლათინური ანბანით შესრულებული გეოგრაფიული აღნიშვნები იმავე წესით ექვემდებარება დაცვას ქართული და ევროკავშირის წევრ სახელმწიფოებში ოფიციალურად მოქმედი სხვა არალათინური ანბანების ტრანსკრიპციებთან ერთად. ეს ტრანსკრიპცია შეიძლება ასევე გამოყენებულ იქნას პროდუქტის ეტიკეტირებისთვის.

მუხლი 174

გეოგრაფიული აღნიშვნების გამოყენების უფლება

1. წინამდებარე ქვენაწილით დაცული სახელის გამოყენება შესაძლებელია ნებისმიერი იმ მწარმოებლის მიერ, რომელსაც ბაზარზე გააქვს სოფლის მეურნეობისა და სხვა საკვები პროდუქტები, ღვინო, არომატიზებული ღვინოები ან სპირტიანი სასმელები, რომლებიც შეესაბამებიან შესაბამისი პროდუქტისათვის დადგენილ მოთხოვნებს.

2. მას შემდეგ, რაც გეოგრაფიულ აღნიშვნაზე გავრცელდება წინამდებარე ქვენაწილით გათვალისწინებული დაცვა, ასეთი დაცული სახელის გამოყენებისათვის საჭირო არ იქნება გამოყენების უფლების მქონე პირთა რეგისტრაცია ან მათ მიერ სხვა გადასახადის გადახდა.

მუხლი 175

დაცვის განხორციელება

მხარეები უზრუნველყოფენ ამ შეთანხმების 170-174 მუხლებით გათვალისწინებულ დაცვას საჯარო ორგანოების მიერ შესაბამისი ადმინისტრაციული მოქმედების განხორციელების გზით. ისინი ასევე განხორციელებენ ასეთ დაცვას დაინტერესებული მხარის მოთხოვნით.

მუხლი 176

ურთიერთობა სასაქონლო ნიშნებთან

1. მხარეები უარს იტყვიან სასაქონლო ნიშნის რეგისტრაციაზე, საკუთარი გადაწყვეტილების (*ex officio*) ან ნებისმიერი დაინტერესებული მხარის მოთხოვნის საფუძველზე თითოეული მხარის კანონმდებლობის შესაბამისად გააუქმებენ იმ სასაქონლო ნიშანს, რომელიც შეესაბამება ამ შეთანხმების 172-ე მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ რომელიმე გარემოებას მსგავსი პროდუქტების გეოგრაფიული აღნიშვნების დაცვასთან მიმართებაში იმ პირობით, თუ განაცხადი სასაქონლო ნიშნის რეგისტრაციის შესახებ წარდგენილ იქნა გეოგრაფიული აღნიშვნის რეგისტრაციასთან დაკავშირებით შესაბამის ტერიტორიაზე განაცხადის შეტანის შემდეგ.

2. ამ შეთანხმების 170-ე მუხლში მითითებული გეოგრაფიული აღნიშვნებისთვის დაცვის მინიჭების შესახებ განაცხადის წარდგენის თარიღად მიიჩნევა 2012 წლის 1 აპრილი.

3. ამ შეთანხმების 171-ე მუხლში მითითებული გეოგრაფიული აღნიშვნებისთვის რეგისტრაციის მოთხოვნის წარდგენის თარიღად მიიჩნევა მეორე მხარისთვის გეოგრაფიული აღნიშვნის დაცვასთან დაკავშირებით მოთხოვნის წარდგენის თარიღი.

4. მხარეებს არ ეკისრებათ ვალდებულება დაიცვან გეოგრაფიული აღნიშვნა, თუ კარგი რეპუტაციის მქონე ან საყოველთაოდ ცნობილი სასაქონლო ნიშნის შემთხვევაში ამგვარმა დაცვამ შესაძლოა შეცდომაში შეიყვანოს მომხმარებელი პროდუქტის ნამდვილ წარმომობასთან დაკავშირებით.

5. მე-4 პუნქტისთვის ზიანის მიყენების გარეშე მხარეები დაიცავენ გეოგრაფიულ აღნიშვნებს იმ შემთხვევაშიც, თუ არსებობს უფრო ადრინდელი სასაქონლო ნიშანი. უფრო ადრინდელი სასაქონლო ნიშანი ნიშნავს ისეთ სასაქონლო ნიშანს, რომლის გამოყენებაც შეესაბამება ამ შეთანხმების 172-ე მუხლის პირველ პუნქტში მითითებულ რომელიმე გარემოებას და რომელზეც ერთ-ერთი მხარის ტერიტორიაზე შეტანილ იქნა განაცხადი, განხორციელდა რეგისტრაცია ან დამკვიდრებულ იქნა გამოყენების გზით, თუ ამის

შესაძლებლობას იძლევა შესაბამისი ქვეყნის კანონმდებლობა, იმ თარიღამდე, ვიდრე მეორე მხარეს წარედგინა მოთხოვნა გეოგრაფიული აღნიშვნის დაცვასთან დაკავშირებით წინამდებარე ქვენაწილის შესაბამისად. ამგვარი სასაქონლო ნიშნის გამოყენება შეიძლება გაგრძელდეს ან განახლდეს გეოგრაფიული აღნიშვნისათვის დაცვის მინიჭების მიუხედავად იმ პირობით, თუ სასაქონლო ნიშნების შესახებ მხარის კანონმდებლობით არ არსებობს სასაქონლო ნიშნის გაუქმების ან ბათილად ცნობის საფუძველი.

მუხლი 177

ზოგადი წესები

1. წინამდებარე ქვენაწილი მოქმედებს მხარეთა მიერ მსოფლიო სავაჭრო ორგანიზაციის (WTO) შეთანხმებით ნაკისრი უფლებებისა და ვალდებულებებისთვის ზიანის მიყენების გარეშე.
3. ამ შეთანხმების 170-ე და 171-ე მუხლებში მითითებული პროდუქტის იმპორტი, ექსპორტი და ბაზარზე გატანა განხორციელდება იმპორტიორი მხარის ტერიტორიაზე მოქმედი კანონებისა და კანონქვემდებარე აქტების შესაბამისად.
4. ნებისმიერი საკითხი, რომელიც წარმოიშობა რეგისტრირებული პროდუქტის ტექნიკურ მონაცემებთან დაკავშირებით, გადაწყდება ამ შეთანხმების 179-ე მუხლის შესაბამისად შექმნილი ქვე-კომიტეტის მიერ.
5. წინამდებარე ქვენაწილის ფარგლებში დაცული გეოგრაფიული აღნიშვნები შესაძლებელია გაუქმდეს მხოლოდ იმ მხარის მიერ, რომლის ტერიტორიაზეც წარმოიშვა ეს პროდუქტი.
5. წინამდებარე ქვენაწილში მითითებული პროდუქტის მონაცემები ისევე, როგორც მასში შეტანილი ნებისმიერი ცვლილება, დამტკიცდება იმ მხარის ორგანოთა მიერ, რომლის ტერიტორიაზეც წარმოიშვა ეს პროდუქტი.

მუხლი 178

თანამშრომლობა და გამჭვირვალობა

1. მხარეები უშუალოდ ან ამ შეთანხმების 179-ე მუხლის შესაბამისად შექმნილი ქვე-კომიტეტის მეშვეობით შეინარჩუნებენ კავშირს წინამდებარე ქვენაწილის იმპლემენტაციასთან და ფუნქციონირებასთან დაკავშირებულ ნებისმიერ საკითხზე. კერძოდ, მხარეს შეუძლია მეორე მხარისაგან მოითხოვოს ინფორმაცია პროდუქტის მონაცემებთან და მის მოდიფიკაციასთან დაკავშირებით და ასევე ინფორმაცია საკონტაქტო პირების შესახებ კონტროლის მიზნებისათვის.

2. თითოეულ მხარეს შეუძლია საჯაროდ ხელმისაწვდომი გახადოს მეორე მხარის წინამდებარე მუხლის შესაბამისად დაცული გეოგრაფიულ აღნიშვნები, მონაცემები ან მათი აღწერილობა და საკონტაქტო დეტალები კონტროლის მიზნებისთვის.

მუხლი 179

გეოგრაფიული აღნიშვნების ქვე-კომიტეტი

1. მხარეები ქმნიან გეოგრაფიული აღნიშვნების ქვე-კომიტეტს. მის შემადგენლობაში შედიან ევროკავშირის და საქართველოს წარმომადგენლები წინამდებარე ქვენაწილის განხორციელებაზე მონიტორინგისა და გეოგრაფიულ აღნიშვნებთან დაკავშირებით თანამშრომლობისა და დიალოგის გაძლიერების მიზნით. გეოგრაფიული აღნიშვნების ქვე-კომიტეტი ანგარიშვალდებულია წინამდებარე შეთანხმების 408-ე მუხლის მე-4 პუნქტით განსაზღვრული ვაჭრობის საკითხებზე ასოცირების კომიტეტის წინაშე.

2. გეოგრაფიული აღნიშვნების ქვე-კომიტეტი გადაწყვეტილებებს იღებს კონსენსუსის წესით. ის თავად ადგენს საპროცედურო წესებს. ქვე-კომიტეტი შეიკრიბება ერთ-ერთი მხარის მოთხოვნით, ევროკავშირში ან საქართველოში, მხარეთა შორის შეთანხმებით დადგენილ დროს, ადგილას და ფორმით (მათ შორის ვიდეოკონფერენციის ფორმით), მოთხოვნის წარდგენის დღიდან არაუგვიანეს 90 დღისა.

3. გეოგრაფიული აღნიშვნების ქვე-კომიტეტი ასევე უზრუნველყოფს წინამდებარე ქვენაწილის სათანადო ფუნქციონირებას და შესაძლოა განიხილოს მის განხორციელებასთან და მოქმედებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი საკითხი. კერძოდ, ის პასუხისმგებელი იქნება შემდეგზე:

(a) ცვლილებების შეტანა ამ შეთანხმების 170-ე მუხლის პირველ და მე-2 პუნქტებში, რომლებიც ეხება მხარეთა ტერიტორიებზე მოქმედ კანონებს;

(b) ამ შეთანხმების XVII-C და XVII-D დანართების მოდიფიცირება, რომლებიც შეეხება გეოგრაფიულ აღნიშვნებს;

(c) ინფორმაციის გაცვლა გეოგრაფიულ აღნიშვნებთან დაკავშირებით მიღებული კანონებისა და შემუშავებული პოლიტიკის საკითხებზე და გეოგრაფიული აღნიშვნების სფეროში ნებისმიერ ისეთ საკითხზე, რომელიც საერთო ინტერესების საგანს წარმოადგენს;

(d) გეოგრაფიულ აღნიშვნებთან დაკავშირებით ინფორმაციის გაცვლა წინამდებარე ქვენაწილის შესაბამისად მათი დაცვის ღონისძიებების განხილვის მიზნით.

ქვენაწილი 4

დიზაინი

მუხლი 180

საერთაშორისო შეთანხმებები

მხარეები ადასტურებენ 1999 წლის სამრეწველო დიზაინის საერთაშორისო რეგისტრაციის ჰააგის შეთანხმების ჟენევის აქტის მიმართ მათ მიერ ნაკისრ ვალდებულებებს.

მუხლი 181

რეგისტრირებული დიზაინის დაცვა

1. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს დამოუკიდებლად შექმნილი დიზაინის დაცვას, რომელსაც აქვს სიახლე და ორიგინალურია³. ამგვარი დაცვა უზრუნველყოფილი უნდა იქნას რეგისტრაციის საშუალებით და წინამდებარე მუხლის დებულებების შესაბამისად განსაკუთრებულ უფლებას უნდა ანიჭებდეს რეგისტრირებული დიზაინის მფლობელს.
2. პროდუქტში ჩართული ან მისთვის გამოყენებული დიზაინი, რომელიც შედგენილი პროდუქტის ნაწილია, მიიჩნევა ახლად და ინდივიდუალურად მხოლოდ მაშინ:
  - (a) თუ იგი შედგენილ პროდუქტში ხილულია მისი ჩვეულებრივი გამოყენების დროს;
  - (b) ხილული ნიშნები თავისთავად აკმაყოფილებს სიახლისა და ინდივიდუალობის კრიტერიუმებს.
3. 2(a) პუნქტში გამოყენებული მნიშვნელობით „ჩვეულებრივი გამოყენება“ ნიშნავს საბოლოო მომხმარებლის მიერ გამოყენებას, გარდა ტექნიკური მომსახურებისა, მიმდინარე და აღდგენითი სარემონტო სამუშაოებისა.
4. რეგისტრირებული დიზაინის მფლობელს ენიჭება განსაკუთრებული უფლება, მესამე პირებს ნება დართოს ან აუკრძალოს სულ მცირე ასეთი პროდუქტის დამზადება, გასაყიდად შეთავაზება, გაყიდვა, იმპორტი, ექსპორტი, შენახვა ან ისეთი ნივთების გამოყენება, რომელიც გამოსახავს ან რომელშიც ჩართულია დაცული დიზაინი, როდესაც ასეთი ქმედებები ხორციელდება კომერციული მიზნებისთვის, ეწინააღმდეგება დიზაინის ჩვეულებრივ გამოყენებას ან არ შეესაბამება კეთილსინდისიერ სავაჭრო პრაქტიკას.
5. დაცვის ხანგრძლივობა უნდა იყოს 25 წელი, რომელიც აითვლება სარეგისტრაციო განაცხადის შემოტანის დღიდან ან ჰააგის სამრეწველო დიზაინების საერთაშორისო

³ წინამდებარე მუხლის მიზნებისთვის მხარემ შეიძლება გაითვალისწინოს, რომ ინდივიდუალური ხასიათის მქონე დიზაინი ორიგინალურია.

დეკონირების შესახებ შეთანხმების შესაბამისად დადგენილი თარიღიდან პარიზის კონვენციის დებულებათა შეუალახავად.

მუხლი 182

გამონაკლისები და შეზღუდვები

1. თითოეულ მხარეს შეუძლია დააწესოს შეზღუდული გამონაკლისები დიზაინის დაცვაზე იმ პირობით, თუ ეს გამონაკლისები დაუსაბუთებლად არ ეწინააღმდეგება დაცული დიზაინის ჩვეულებრივ გამოყენებას და უსაფუძვლოდ არ ლახავს დაცული დიზაინის მფლობელის კანონიერ ინტერესებს მესამე პირების კანონიერი ინტერესების გათვალისწინებით.
2. დიზაინის დაცვა არ უნდა გავრცელდეს ისეთ დიზაინზე, რომელიც არსებითად ტექნიკური ან ფუნქციონალური მოსაზრებებითაა განპირობებული. კონკრეტულად, დიზაინის უფლება არ უნდა მოიცავდეს პროდუქტის გამოსახულების ნიშნებს, რომლებიც აუცილებლად და ზუსტად უნდა მეორდებოდეს იმისათვის, რომ ამ დიზაინის მქონე პროდუქტის წარმოება იქნას ნებადართული ან რომლის მიმართაც ის გამოიყენება, როგორც მექანიკურად დაკავშირებული ან მასში, მის ირგვლივ ან საპირისპიროდ მოთავსებული, თან იმგვარად, რომ იგივე ფუნქციას ასრულებდეს.

მუხლი 183

კავშირი საავტორო უფლებებთან

მხარის საავტორო უფლებების შესახებ კანონით დიზაინი ასევე უნდა ექვემდებარებოდეს დაცვას მისი შექმნის ან ნებისმიერი ფორმით დაფიქსირების თარიღიდან. დაცვის მინიჭებისათვის ფარგლებსა და პირობებს, მათ შორის, ორიგინალურობის სათანადო ხარისხს, განსაზღვრავს თითოეული მხარე.

ქვენაწილი 5

პატენტები

მუხლი 184

საერთაშორისო შეთანხმებები

მხარეები ადასტურებენ მათ მიერ WIPO-ს საპატენტო კოოპერაციის შესახებ ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებებს.

მუხლი 185

პატენტები და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობა

1. მხარეები აღიარებენ ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის მინისტრიალის კონფერენციის მიერ 2001 წლის 14 ნოემბერს მიღებულ TRIPS-ის შეთანხმებასა და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის თაობაზე დეკლარაციის მნიშვნელობას.
2. მხარეები პატივს სცემენ და ხელს შეუწყობენ 2003 წლის 30 აგვისტოს ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციის გენერალური საბჭოს გადაწყვეტილების განხორციელებას, რომელიც ეხება ამ მუხლის პირველ პუნქტში მითითებული დეკლარაციის მე-6 პუნქტს.

მუხლი 186

დამატებითი დაცვის მოწმობა

1. მხარეები აღიარებენ, რომ მათ ტერიტორიებზე პატენტით დაცული სამედიცინო და მცენარეთა დაცვის პროდუქტები ბაზარზე მოხვედრამდე შეიძლება ექვემდებარებოდეს ადმინისტრაციული დაშვების პროცედურებს. ისინი აცნობიერებენ, რომ პერიოდი პატენტზე განაცხადის შეტანის მომენტიდან შესაბამის ბაზარზე პროდუქტის პირველად დაშვებამდე, როგორც ეს ამ მიზნებისთვის დადგენილია შესაბამისი კანონმდებლობით, შეიძლება ამცირებდეს პატენტით დაცვის ვადას.
2. თითოეული მხარე ანიჭებს დამატებითი ვადით დაცვას პატენტით დაცულ სამედიცინო ან მცენარეთა დაცვის იმ პროდუქტს, რომელიც ადმინისტრაციული დაშვების პროცედურას ექვემდებარება. ეს ვადა, შეესაბამება რა ამ მუხლის პირველი პუნქტის მეორე წინადადებაში მითითებულ ვადას, მცირდება ხუთი წლით.
3. მე-2 პუნქტში აღნიშნულის მიუხედავად, დაცვის დამატებითი ვადის ხანგრძლივობა არ შეიძლება აღემატებოდეს ხუთ წელს.

4. იმ სამედიცინო პროდუქტებისათვის, რომლებისთვისაც ჩატარდა პედიატრიული კვლევები, და სადაც ამ კვლევების შედეგები მითითებულია პროდუქტის შესახებ ინფორმაციაში, მხარეებმა უნდა დაადგინონ მე-2 პუნქტში მითითებული დაცვის ვადის დამატებით 6 თვით გაგრძელება.

მუხლი 187

სამედიცინო პროდუქტების ბაზარზე განთავსების ნებართვის მისაღებად წარდგენილი მონაცემების დაცვა⁴

1. მხარეები აყალიბებენ ყოვლისმომცველ სისტემას, რათა გარანტირებული იქნას იმ ინფორმაციის კონფიდენციალურობა, ფარულობა და არ გამოყენება, რომელიც წარდგენილია სამედიცინო პროდუქტის ბაზარზე განთავსების ნებართვის მიღების მიზნით.
2. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს თავის შესაბამის კანონმდებლობაში, რომ ნებისმიერი ინფორმაცია, რომელიც წარდგენილია სამედიცინო პროდუქტის ბაზარზე განთავსების ნებართვის მისაღებად, დარჩება კონფიდენციალური და დახურული მესამე პირებისათვის და ისარგებლებს არაკეთილსინდისიერი კომერციული გამოყენების წინააღმდეგ დაცვით.
3. ამ მიზნით არანაკლებ ექვსი წლის განმავლობაში, რომელიც აითვლება მოცემული სამედიცინო პროდუქტის რომელიმე ერთ-ერთ მხარეში ბაზარზე პირველად დაშვებიდან, თითოეული მხარე არ დაუშვებს, რომ სხვა განმცხადებლებმა ბაზარზე გაყიდონ იგივე ან მსგავსი პროდუქტი იმ განმცხადებლის ბაზარზე დაშვების ნებართვაზე დაყრდნობით, რომელმაც წარადგინა ცდებისა და კვლევების მონაცემები, თუ ამ განმცხადებელმა, რომელმაც წარმოადგინა ცდებისა და კვლევების მონაცემები, არ გასცა თანხმობა ამ მონაცემების გამოყენებაზე. წინამდებარე პერიოდის განმავლობაში ბაზარზე პირველად დაშვების უფლების მოსაპოვებლად წარმოდგენილი ცდებისა და კვლევების მონაცემები ვერ იქნება გამოყენებული ნებისმიერი მომდევნო განმცხადებლის სასარგებლოდ, რომელიც მიზნად ისახავს ბაზარზე დაშვების უფლების მოპოვებას სამედიცინო პროდუქტზე, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ პირველ განმცხადებელს გაცემული აქვს

---

⁴ წინამდებარე მუხლი გამოიყენება საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 22 ოქტომბრის N188 დადგენილების შეუღალხავად, რომელიც ადგენს იმ ქვეყნებისა და შესაბამისი ორგანოების ნუსხას, რომლებზეც ვრცელდება საქართველოში ფარმაცევტული პროდუქტების გამარტივებული რეგისტრაციის რეჟიმი. ხსენებული დადგენილებით დამტკიცებული ნუსხა მოიცავს შემდეგ ქვეყნებს/ორგანიზაციებს: ევროპის წამლების სააგენტო, ავსტრალია, ავსტრია, ბელგია, ბულგარეთი, კანადა, კვიპროსი, ჩეხეთის რესპუბლიკა, გერმანია, დანია, ესტონეთი, ისლანდია, ირლანდია, იტალია, ფინეთი, საფრანგეთი, საბერძნეთი, უნგრეთი, იაპონია, კორეა, ლატვია, ლიტვა, ლუქსემბურგი, მალტა, ნიდერლანდები, ახალი ზელანდია, ნორვეგია, პოლონეთი, პორტუგალია, რუმინეთი, სლოვაკეთი, სლოვენია, ესპანეთი, შვედეთი, შვეიცარია, გაერთიანებული სამეფო და ამერიკის შეერთებული შტატები.

თანხმობა ამის თაობაზე.

- 4.
5. ამ მუხლის მე-3 პუნქტით დადგენილი ექვსწლიანი ვადა გაგრძელდება მაქსიმუმ შვიდ წლამდე, თუ ნებართვის მიღებიდან პირველი ექვსი წლის განმავლობაში ძირითადი ნებართვის მფლობელი მიიღებს ნებართვას პრეპარატის ერთი ან მეტი ახალი სამკურნალო დანიშნულებით გამოყენებაზე, რომელიც ითვლება მნიშვნელოვანი კლინიკური უპირატესობის მქონედ მკურნალობის არსებულ მეთოდებთან შედარებით.
6. საქართველომ ამ შეთანხმების 408-ე მუხლის მე-4 პუნქტის შესაბამისად განსაზღვრული ვაჭრობის საკითხებზე ასოცირების კომიტეტის მიერ დადგენილ ვადაში უნდა უზრუნველყოს საკუთარი კანონმდებლობის ევროკავშირის სამედიცინო პროდუქტების მონაცემების დაცვის მარეგულირებელ კანონმდებლობასთან შესაბამისობაში მოყვანა.

მუხლი 188

მონაცემთა დაცვა ბაზარზე განთავსების ნებართვის მისაღებად მცენარეთა დაცვის საშუალებებისთვის

1. თითოეული მხარე ადგენს უსაფრთხოებისა და ეფექტიანობის მოთხოვნებს მცენარეთა დაცვის საშუალებების ბაზარზე განთავსების ნებართვის გაცემამდე.
2. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ მონაცემები, რომელებიც პირველად არის წარდგენილი განმცხადებლის მიერ მცენარეთა დაცვის საშუალებების ბაზარზე განთავსების ნებართვის მოსაპოვებლად, დაცული იქნება არაკეთილსინდისიერი კომერციული გამოყენებისაგან და არ იქნება გამოყენებული სხვა რომელიმე პირის სასარგებლოდ, რომელიც მიზნად ისახავს ბაზარზე განთავსების ნებართვის მიღებას, თუ არ არის წარმოდგენილი პირველი მფლობელის ცალსახა თანხმობა.
3. ბაზარზე დაშვების ნებართვის მოსაპოვებლად პირველად წარმოდგენილი ცდის ან კვლევის ანგარიში უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ პირობებს:
  - (a) აუცილებელი იყოს ნებართვის გასაცემად ან ნებართვაში შესწორების შესატანად იმისათვის, რომ დასაშვები იყოს მისი გამოყენება მცენარეთა სხვა კულტურების მიმართ, და
  - (b) სერტიფიცირებული იყოს ისე, რომ შეესაბამებოდეს კარგი ლაბორატორიული პრაქტიკის ან კარგი ექსპერიმენტული პრაქტიკის პრინციპებს.
4. მონაცემთა დაცვის პერიოდი უნდა განისაზღვროს სულ მცირე ათი წლის ვადით შესაბამის მხარეში პირველი ნებართვის გაცემიდან.

მუხლი 189

მცენარეთა ჯიშები

მხარეებმა უნდა დაიცვან უფლებები მცენარეთა ჯიშებზე მცენარეთა ახალი ჯიშების დაცვის საერთაშორისო კონვენციის შესაბამისად და ითანამშრომლონ ამ უფლებების წახალისებისა და აღსრულებისათვის.

ნაწილი 3

ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების აღსრულება

მუხლი 190

ზოგადი ვალდებულებები

1. მხარეები ადასტურებენ TRIPS-ის ხელშეკრულების, კერძოდ მისი III ნაწილის მიმართ ნაკისრ ვალდებულებებს და უზრუნველყოფენ ამ ნაწილით განსაზღვრულ ხელშემწყობ ზომებს, პროცედურებსა და ქმედებებს, რომლებიც აუცილებელია ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების აღსრულებისთვის⁵.
2. ხსენებული ხელშემწყობი ზომები, პროცედურები და ქმედებები სამართლიანი და თანასწორი უნდა იყოს და არ უნდა მოხდეს მათი უმიზეზოდ გართულება ან ხარჯებითან დაკავშირება, დროში შეზღუდვა ან უსაფუძვლოდ შეფერხება.
3. ხსენებული ხელშემწყობი ზომები და ქმედებები უნდა იყოს ეფექტიანი, თანაზომადი და მიმართული გადარწმუნებისკენ და მათი გამოყენება უნდა მოხდეს იმგვარად, რომ თავიდან იქნას აცილებული ლეგიტიმური ვაჭრობისათვის ბარიერების შექმნა და დადგენილი უსაფრთხოების ზომები არ უნდა უშვებდეს მათ ბოროტად გამოყენებას.

---

⁵ წინამდებარე ნაწილის მიზნებისთვის „ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების“ ცნება მოიცავს მინიმუმ შემდეგ უფლებებს: საავტორო უფლებას, საავტორო უფლებასთან დაკავშირებულ უფლებებს, მონაცემთა ბაზების შემქმნელის *sui generis* უფლებებს, ნახევრად გამტარი პროდუქტის ტოპოლოგიის შემქმნელის უფლებებს, სასაქონლო ნიშნებიდან გამომდინარე უფლებებს, დიზაინთან დაკავშირებულ უფლებებს, საპატენტო უფლებებს, დამატებითი დაცვის მოწმობიდან გამომდინარე უფლებების ჩათვლით, გეოგრაფიულ აღნიშვნებს, სასარგებლო მოდელებთან დაკავშირებულ უფლებებს, მცენარეთა ჯიშებიდან გამომდინარე უფლებებს, საფირმო სახელწოდებებს იმ პირობით, თუ აღნიშნული განსაკუთრებული უფლებითაა დაცული ადგილობრივი კანონმდებლობით.

მუხლი 191

უფლებამოსილი განმცხადებლები

თითოეული მხარე აღიარებს შემდეგ პირებს, რომლებიც უფლებამოსილნი არიან მოითხოვონ წინამდებარე ნაწილში და TRIPS-ის ხელშეკრულების მე-3 ნაწილში მითითებული ზომების, პროცედურების და ქმედებების განხორციელება:

- (a) ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების მფლობელები შესაბამისი კანონმდებლობის შესაბამისად,
- (b) ყველა სხვა პირი, რომელიც უფლებამოსილია გამოიყენოს ხსენებული უფლებები, სახელდობრ ლიცენზიები, შესაბამისი კანონის მიხედვით და მისი დებულებებით ნებადართულის ფარგლებში;
- (c) ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების კოლექტიური მართვის ორგანიზაციები, რომლებიც მუდმივად არიან აღიარებულნი ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების მფლობელთა წარმომადგენლობაზე უფლებამოსილების მქონედ შესაბამისი კანონის მიხედვით და მისი დებულებებით ნებადართულის ფარგლებში,
- (d) პროფესიული დაცვის ორგანიზაციები, რომლებიც მუდმივად არიან აღიარებულნი ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების მფლობელთა წარმომადგენლობაზე უფლებამოსილების მქონედ შესაბამისი კანონის მიხედვით და მისი დებულებებით ნებადართულ ფარგლებში.

ქვენაწილი 1

სამოქალაქო აღსრულება

მუხლი 192

მტკიცებულებათა უზრუნველყოფის ღონისძიებები

1. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ თუნდაც საქმის წარმოებაში მიღებამდე კომპეტენტურ სასამართლოს შეეძლოს მხარის მიმართვის საფუძველზე, რომელმაც წარმოადგინა სათანადო მტკიცებულება, რომელიც ასაბუთებს, რომ მისი ინტელექტუალური საკუთრების უფლება დაირღვა ან შესაძლოა დაირღვეს, გამოიყენოს დაუყოვნებლივი და ეფექტური წინასწარი უზრუნველყოფის ღონისძიებები შესაბამისი მტკიცებულების შენარჩუნებისათვის, რომელიც დაკავშირებულია შესაძლო უფლების დარღვევასთან, ინფორმაციის კონფიდენციალურობის დაცვის პრინციპით.

2. ასეთი ღონისძიებები შესაძლოა მოიცავდეს დეტალურ აღწერას ნიმუშის აღებით ან მის გარეშე, ან სავარაუდო კანონდარღვევით წარმოებული საქონლის და საჭიროების შემთხვევაში, ამ საქონლის წარმოებისა ან/და გასაღების პროცესში გამოყენებული ყველა მასალის, იარაღების/ხელსაწყოების და მათთან დაკავშირებული დოკუმენტაციის ამოღებას. აღნიშნული ღონისძიებების გატარება შესაძლებელი უნდა იყოს მეორე მხარის მოსმენის

გარეშეც, კერძოდ, თუ ნებისმიერი გაჭიანურება უფლებათა მფლობელს მიაყენებს აუნაზღაურებელ ზიანს ან თუ სახეზეა მტკიცებულების განადგურების აშკარა რისკი.

3. როდესაც მტკიცებულებების უზრუნველყოფის ღონისძიებები გამოყენებულია მეორე მხარის მოსმენის გარეშე, დაინტერესებულ მხარეებს დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოთ სულ მცირე აღნიშნული ღონისძიებების გამოყენების შემდგომ.

მუხლი 193

ინფორმაციის მიღების უფლება

1. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების დარღვევასთან დაკავშირებული სამართალწარმოების დროს და მოსარჩელის სამართლიანი და დასაბუთებული მოთხოვნის შესაბამისად, სასამართლო უფლებამოსილი იყოს დაავალოს უფლებების დარღვევით წარმოებული საქონლის ან მომსახურების წარმოშობისა და გასაღების ქსელის თაობაზე ინფორმაციის წარმოდგენა დამრღვევს ან/და ნებისმიერ სხვა პირს, რომელიც:

- (a) დადგენილია, რომ ფლობს უკანონო საქონელს კომერციული მასშტაბით;
- (b) დადგენილია, რომ იყენებდა უკანონო მომსახურებებს კომერციული მასშტაბით;
- (c) დადგენილია, რომ კომერციული მასშტაბით აწვდიდა უკანონო მომსახურებას, რომელიც გამოიყენებოდა მართლსაწინააღმდეგო ქმედებებში;
- (d) „a“, „b“ და „c“ ქვეპუნქტებში განსაზღვრულ პირთა ინფორმაციაზე დაყრდნობით დადგენილია, რომ ის ჩაბმული იყო მოცემული საქონლის წარმოებაში, დამზადებასა და გასაღებაში ან მომსახურების გაწევაში.

2. ამ მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ინფორმაცია საჭიროებისამებრ უნდა მოიცავდეს შემდეგს:

- (a) მწარმოებლების, დამამზადებლების, დისტრიბუტორების, მიმწოდებლების და საქონლის ან მომსახურების სხვა ადრინდელი მფლობელების, აგრეთვე საბითუმო და საცალო მოვაჭრეების (რომელთათვისაც განკუთვნილია მოცემული საქონელი/ მომსახურება) სახელებსა და მისამართებს;
- (b) ინფორმაციას წარმოებულ, დამზადებულ, მიწოდებულ, მიღებულ ან შეკვეთილ რაოდენობაზე, ასევე მოცემული საქონლის ან მომსახურების ფასებზე.

3. პირველი და მე-2 პუნქტები ვრცელდება იმ საკანონმდებლო ნორმების შეულახავად, რომლებიც:

- (a) უფლების მფლობელს ანიჭებს უფლებამოსილებას მიიღოს უფრო სრული ინფორმაცია;
- (b) არეგულირებს სამოქალაქო და სისხლის სამართლებრივ წარმოებაში გამოსაყენებელ ამ მუხლით გათვალისწინებულ ინფორმაციას;
- (c) არეგულირებს ინფორმაციაზე უფლების არასათანადო გამოყენებას;

- (d) იძლევა იმ ინფორმაციის მიწოდებაზე უარის თქმის შესაძლებლობას, რომელმაც შესაძლოა აიძულოს პირველ პუნქტში მითითებული პირი, აღიაროს საკუთარი თავის ან ახლო ნათესავის მონაწილეობა ინტელექტუალური საკუთრების დარღვევაში; ან
- (e) არეგულირებს ინფორმაციის წყაროს კონფიდენციალურობის დაცვას ან პერსონალური მონაცემების დამუშავებას.

მუხლი 194

დროებითი ღონისძიებები

1. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ სასამართლოს შეეძლოს მოსარჩელის განცხადების საფუძველზე დაავალოს სავარაუდო დამრღვევ მხარეს ქმედების განხორციელება ან/და ქმედებისგან თავის შეკავება, რომელიც გამიზნულია ინტელექტუალური საკუთრების უფლების გარდაუვალი ხელყოფის შესაჩერებლად ან დროებით აუკრძალოს, სათანადო შემთხვევაში განმეორებადი ჯარიმის დაკისრების გამოყენებითაც კი, თუ ასეთი რამ კანონითაა გათვალისწინებული, ინტელექტუალური საკუთრების უფლების სავარაუდო დარღვევების გაგრძელება ან დაუქვემდებაროს ამგვარი ქმედების გაგრძელება გარკვეული გარანტიის წარმოდგენას, რომელიც უზრუნველყოფს უფლებათა მფლობელის კომპენსაციას. ამგვარი დროებითი უზრუნველყოფის ღონისძიება შეიძლება დაევალოს იგივე პირობებით შუამავალს, ვისი მომსახურებაც მესამე პირის მიერ გამოიყენება ინტელექტუალური საკუთრების უფლების დარღვევისათვის.
2. დროებითი უზრუნველყოფის ღონისძიებით შეიძლება გაიცეს ბრძანება იმ საქონლის ამოღება/ჩამორთმევასა თუ მიწოდების შეჩერებაზე, რომელიც სავარაუდოდ არღვევს ინტელექტუალური საკუთრების უფლებებს, რათა მოხდეს მათი სავაჭრო ბრუნვაში შეღწევის ან/და მათი სავაჭრო არხებში მოძრაობის აღკვეთა.
3. იმ შემთხვევაში, თუ სავარაუდო სამართალდარღვევა ჩადენილია მოგების მიღების მიზნით, მხარეები უზრუნველყოფენ, რომ თუ მოსარჩელე დაადასტურებს გარემოებებს, რომ საფრთხე ექმნება ზიანის ანაზღაურებას, სასამართლოს შეეძლოს დროებითი უზრუნველყოფის ღონისძიების სახით გამოსცეს დამრღვევი მხარის უძრავი ან მოძრავი ქონების დაყადაღების ბრძანება, მათ შორის, მისი ანგარიშებისა და სხვა აქტივების დაყადაღება. ამ მიზნით, საჭიროების შემთხვევაში, კომპეტენტურ ორგანოს უნდა შეეძლოს სავარაუდო დამრღვევის მფლობელობაში არსებული საბანკო, ფინანსური ან კომერციული დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა.

მუხლი 195

გადაწყვეტილების უზრუნველყოფის ღონისძიებები

1. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ კომპეტენტურ სასამართლოს შეეძლოს, მოსარჩელის განცხადების საფუძველზე უფლების მფლობელისათვის სამართალდარღვევით

მიყენებული ზიანის ანაზღაურების შეუღალხავად და რაიმე კომპენსაციის გარეშე გასცეს ბრძანება იმ საქონლის, სულ მცირე, სავაჭრო ბრუნვიდან ცალსახად ამოღებაზე ან განადგურებაზე, რომელიც დადგენილია, რომ არღვევს ინტელექტუალური საკუთრების უფლებებს. შესაბამის შემთხვევაში სასამართლო ორგანოს ასევე უნდა შეეძლოს გამოსცეს ბრძანება იმ მასალებისა და იარაღების განადგურების თაობაზე, რომელიც უპირატესად გამოიყენებოდა ამ საქონლის წარმოებაში.

2. მხარეების სასამართლო ორგანოებს უნდა ჰქონდეთ უფლებამოსილება, დაავალონ სამართალდამრღვევ პირს ამ ღონისძიებების საკუთარი ხარჯით განხორციელება, თუ ამგვარი დავალების საწინააღმდეგოდ არ არის წარმოდგენილი კონკრეტული მიზეზები.

3. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ როდესაც სასამართლოს გადაწყვეტილება მიღებულია ინტელექტუალური საკუთრების უფლების დარღვევასთან დაკავშირებით, სასამართლოს აგრეთვე უნდა შეეძლოს გამოიყენოს უზრუნველყოფის ღონისძიება, რომელიც ითვალისწინებს არამართლზომიერი ქმედების გაგრძელების შეჩერებას დამრღვევის და ასევე შუამავლის მიერ, ვისი მომსახურებაც მესამე პირის მიერ გამოყენებულია ინტელექტუალური საკუთრების უფლების დარღვევისათვის.

4. მხარეები უზრუნველყოფენ, რომ სათანადო შემთხვევაში და იმ მხარის განცხადების საფუძველზე, რომელზეც მოქმედებს წინამდებარე მუხლი, სასამართლოს შეეძლოს ფულადი კომპენსაციის დაკისრება დაზარალებული მხარის სასარგებლოდ ამ მუხლით გათვალისწინებული ღონისძიებების გამოყენების ნაცვლად, თუ ეს პირი მოქმედებდა განზრახვისა და გაუფრთხილებლობის გარეშე, თუ მოცემული ღონისძიებების ამ პირის მიმართ გამოყენება მიაყენებს მას არათანაზომიერ ზიანს და თუ ამასთან, დაზარალებულ მხარეს ფულადი კომპენსაციის მიღება სათანადოდ აკმაყოფილებს.

მუხლი 196

ზიანი

1. თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ სასამართლოს შეეძლოს, დაზარალებული პირის განცხადების საფუძველზე დააკისროს სამართალდამრღვევს, რომელიც ჩაება სამართალდარღვევაში წინასწარი შეცნობით ან ჰქონდა სათანადო საფუძველი რომ სცოდნოდა, ზიანის იმ ოდენობით ანაზღაურება უფლების მფლობელის სასარგებლოდ, რაც რეალურად მიადგა მას ამ ქმედების შედეგად. სასამართლომ ზიანის განსაზღვრისას:

(a) მხედველობაში უნდა მიიღოს ყველა შესაბამისი გარემოება ისეთი, როგორცაა უარყოფითი ეკონომიკური შედეგები, დაკარგული შემოსავლის ჩათვლით, რომელიც განიცადა დაზარალებულმა მხარემ, სამართალდამრღვევის მიერ მიღებული უსამართლო მოგება და გარკვეულ შემთხვევებში სხვა არაეკონომიკური ფაქტორები, როგორცაა უფლების მფლობელის მორალური შეურაცხყოფა, რომელიც გამოიწვია სამართალდარღვევამ; ან

(b) “a” ქვეპუნქტის ალტერნატივად, სასამართლოს უნდა შეეძლოს ზიანის ანაზღაურების სახით ერთჯერადი თანხის დაკისრება იმ გარემოებების გათვალისწინებით, როგორცაა, სულ მცირე, ჰონორარის ან საფასურის ოდენობა, რომელიც გადახდას დაექვემდებარებოდა, თუ დამრღვევი მოიპოვებდა მოცემული ინტელექტუალური საკუთრების უფლების გამოყენების ნებართვას.

2. როდესაც დამრღვევმა არ იცოდა ან არ შეიძლება სცოდნოდა, რომ ჩაბმული იყო სამართალდაღვევაში, მხარეებმა შეიძლება დაადგინონ, რომ სასამართლოს შეეძლოს დაზარალებული მხარის სასარგებლოდ შემოსავლის ან ზიანის ანაზღაურების დაკისრება, რომლის დადგენაც წინასწარ შესაძლებელია.

მუხლი 197

იურიდიული ხარჯები

თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ გონივრული და პროპორციული იურიდიული ხარჯები და სხვა ხარჯები, რომელიც გასწია მოგებულმა მხარემ ზოგადი წესის თანახმად, დაეკისროს წაგებულ მხარეს, თუკი თანასწორობის პრინციპი იძლევა ამის საშუალებას და თუ ეს ადგილობრივი საპროცესო კანონმდებლობით დადგენილ გამონაკლისებს არ ეწინააღმდეგება.

მუხლი 198

სასამართლო გადაწყვეტილებების გამოქვეყნება

თითოეული მხარე უზრუნველყოფს, რომ სამრეწველო საკუთრების სამართალწარმოების ან საავტორო უფლებებთან დაკავშირებული სამართალწარმოების დროს ან ორივე შემთხვევაში სასამართლოს აქვს შესაძლებლობა დაავალოს მხარეს, მოსარჩელის შუამდგომლობით და დამრღვევის ხარჯით გადაწყვეტილების გავრცელებისათვის შესაბამისი ზომების გატარება, მათ შორის, გადაწყვეტილების მთლიანად ან ნაწილობრივ გამოქვეყნება.

მუხლი 199

ავტორობის ან მფლობელობის პრეზუმფცია

წინამდებარე ქვენაწილით გათვალისწინებული ღონისძიებების, პროცედურების და ზომების გამოყენების მიზნით:

(a) ლიტერატურული ან ხელოვნების ნაწარმოების ავტორი საწინააღმდეგოს დამტკიცებამდე ითვლება ასეთად და შესაბამისად არის უფლებამოსილი დაიწყოს დარღვევაზე სამართალწარმოება. საკმარისი უნდა იყოს მისი სახელის ნაწარმოებზე ჩვეულებრივ დატანა;

(b) სათანადო ცვლილებების გათვალისწინებით, "ა" ქვეპუნქტის დებულებები ვრცელდება საავტორო უფლებების მფლობელ პირებზე, მათ დაცულ ობიექტებთან მიმართებაში.

ქვენაწილი 2

სხვა დებულებები

მუხლი 200

სასაზღვრო ღონისძიებები

1. წინამდებარე შეთანხმების 75-ე მუხლის და XIII დანართის შეულახავად ეს მუხლი განსაზღვრავს შეთანხმების ზოგად პრინციპებს, რომელიც არეგულირებს საბაჟო ორგანოების მიერ ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების აღსრულებას და მხარეთა საბაჟო ორგანოების ვალდებულებას ურთიერთთანამშრომლობაზე.
2. ინტელექტუალური საკუთრების უფლების აღსრულებასთან დაკავშირებული სასაზღვრო ღონისძიებების განხორციელებისას მხარეებმა უნდა უზრუნველყონ მათ მიერ ნაკისრი ვალდებულებების განუხრელი შესრულება ტარიფებსა და ვაჭრობაზე გენერალური შეთანხმებისა GATT 1994 და TRIPS შეთანხმების ფარგლებში.
3. სასაზღვრო ღონისძიებებთან დაკავშირებული წინამდებარე მუხლის დებულებები პროცედურული ხასიათისაა. ისინი ადგენენ სასაზღვრო ორგანოების სამოქმედო პირობებსა და პროცედურებს იმ შემთხვევებისთვის, როდესაც ინტელექტუალური საკუთრების უფლების დარღვევით წარმოებული საქონელი პოტენციურად არის ან უნდა ყოფილიყო სასაზღვრო კონტროლს დაქვემდებარებული. ამ დებულებებმა რაიმე სახით არ უნდა იქონიონ გავლენა მხარეთა ინტელექტუალური საკუთრების შესახებ მატერიალურ კანონმდებლობაზე.
4. ინტელექტუალური საკუთრების უფლებათა ეფექტიანი აღსრულების ხელშეწყობისთვის სასაზღვრო ორგანოებმა უნდა გამოიყენონ სხვადასხვა მიდგომები, რათა გამოვლინდეს სამართალდარღვევით წარმოებული საქონლის შემცველი ტვირთი. ხსენებული მიდგომები მოიცავს რისკების ანალიზის ტექნიკას, რაც, მათ შორის, დაფუძნებული იქნება უფლების მფლობელის მიერ მოწოდებულ ინფორმაციაზე, დაზვერვით მოპოვებულ ინფორმაციასა და ტვირთის შემოწმებაზე.
5. მხარეები თანხმდებიან TRIPS-ის შეთანხმების 69-ე მუხლის ეფექტიან განხორციელებაზე ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების დარღვევით წარმოებული საქონლის საერთაშორისო ვაჭრობის კონტექსტში. ამ მიზნით, მხარეებმა უნდა დააფუძნონ და აცნობონ მათ ტეროტორიაზე მოქმედი საბაჟო ადმინისტრაციების საკონტაქტო პირების შესახებ და მზად უნდა იყვნენ მონაცემებისა და ინფორმაციის გაცვლისთვის, ორივე მხარეზე გავლენის მქონე ამგვარი საქონლით ვაჭრობის შესახებ. კერძოდ, მათ ხელი უნდა შეუწყონ მათი ქვეყნების საბაჟო ორგანოებს შორის ინფორმაციის გაცვლასა და

თანამშრომლობას კონტრაფაქციული და საავტორო უფლების დარღვევით წარმოებული (მეკობრული) საქონლით ვაჭრობის დარგში. ამ შეთანხმების საბაჟო საკითხებში ორმხრივი ადმინისტრაციული ურთიერთდახმარების შესახებ II ოქმის დებულებების შეულახავად, საბაჟო ორგანოებმა, სადაც საჭიროება მოითხოვს, ოპერატიულად და მხარეთა მონაცემთა დაცვის შესახებ კანონმდებლობის სრული დაცვით უნდა გაცვალონ ამგვარი ინფორმაცია

6. თითოეული მხარის საბაჟო ორგანომ უნდა ითანამშრომლოს მოთხოვნის საფუძველზე ან საკუთარი ინიციატივით, რათა მის ხელთ არსებული შესაბამისი ინფორმაცია მეორე მხარის საბაჟო ორგანოს მიაწოდოს; განსაკუთრებით ეს ეხება მხარის ტერიტორიაზე ტრანზიტით გამავალ საქონელს, რომელიც მეორე მხარის ტერიტორიისთვის არის გამიზნული (ან ამ ქვეყნიდანაა წარმოშობილი).
7. ამ შეთანხმების 74-ე მუხლში მითითებულმა ქვე-კომიტეტმა უნდა განსაზღვროს პრაქტიკული მექანიზმები, რომელიც აუცილებელია წინამდებარე მუხლში მითითებული მონაცემებისა და ინფორმაციის გაცვლისათვის.
8. ამ შეთანხმების საბაჟო საკითხებში ორმხრივი ადმინისტრაციული ურთიერთდახმარების შესახებ II ოქმი ვრცელდება ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების დარღვევისას, ამ მუხლის მე-5 და მე-7 პუნქტების გამოყენებიდან გამომდინარე თანამშრომლობის ფორმების შეულახავად.
9. ამ შეთანხმების 74-ე მუხლში მითითებული ქვე-კომიტეტი უნდა მოქმედებდეს როგორც პასუხისმგებელი ქვე-კომიტეტი, რათა უზრუნველყოფილი იქნას წინამდებარე მუხლის გამართული მოქმედება და განხორციელება.

მუხლი 201

ქცევის ნორმები

მხარეებმა ხელი უნდა შეუწყონ:

(a) ქცევის კოდექსების შემუშავებას სავაჭრო ან პროფესიული ასოციაციების ან ორგანიზაციების მიერ, რაც ხელს შეუწყობს ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების აღსრულებას;

(b) შემუშავებული ქცევის კოდექსებისა და მათი პრაქტიკაში გატარების თაობაზე შეფასებების წარდგენას შესაბამისი მხარეების კომპეტენტური ორგანოებისათვის.

მუხლი 202

თანამშრომლობა

1. მხარეები თანხმდებიან ითანამშრომლონ წინამდებარე თავის ფარგლებში ნაკისრი ვალდებულებებისა და პირობების განხორციელების ხელშეწყობის მიზნით.
2. თანამშრომლობის სფერო მოიცავს, თუმცა არ შემოიფარგლება, შემდეგ ქმედებებს:
  - (a) ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების მარეგულირებელი კანონმდებლობის, ასევე მათი დაცვისა და აღსრულების შესაბამისი წესების შესახებ ინფორმაციის გაცვლა; ამ სფეროებში საკანონმდებლო ცვლილებების მიმართულებით გამოცდილების გაზიარება;
  - (b) ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების აღსრულების შესახებ გამოცდილებისა და ინფორმაციის გაზიარება;
  - (c) გამოცდილების გაზიარება საბაჟოს, პოლიციის, ადმინისტრაციული და სასამართლო ორგანოების მიერ ცენტრალური და ადგილობრივი აღსრულების შესახებ; კოორდინაცია კონტრაფაქციული საქონლის ექსპორტის აღკვეთის მიზნით, სხვა ქვეყნებთან კოორდინაციის ჩათვლით;
  - (d) ადამიანური რესურსების განვითარება,
  - (e) კადრების გაცვლა და გადამზადება;
  - (f) ინტელექტუალური საკუთრების უფლებებზე ინფორმაციის გავრცელება და მასთან დაკავშირებული ცოდნის ამაღლება, მათ შორის, ბიზნეს წრეებსა და სამოქალაქო საზოგადოებაში; მომხმარებლებისა და უფლებების მფლობელთა ცნობიერების გაზრდა;
  - (g) ინსტიტუციონალური თანამშრომლობის გაძლიერება, მაგალითად, ინტელექტუალური საკუთრების უწყებებს შორის;
  - (h) ინტელექტუალური საკუთრების უფლებებსა და პოლიტიკაზე საზოგადოების ცნობიერების ამაღლებისა და განათლების აქტიური ხელშეწყობა; ეფექტიანი სტრატეგიების შემუშავება ძირითადი სამიზნე აუდიტორიის გამოსავლენად და საკომუნიკაციო პროგრამების შესამუშავებლად, რათა გაიზარდოს მომხმარებელთა და მედიის ცნობიერება ინტელექტუალური საკუთრების სამართლის დარღვევებზე, მათ შორის, ჯანდაცვისა და უსაფრთხოების რისკებზე, და ორგანიზებულ დანაშაულთან კავშირზე.